Ն. 3364 — 1896 ՅՈՒԼԻՍ 30 ՇԱԲԱԹ — 1314 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30 — ՕՆ ԻՌԻՆՃԻ ՍԵՆԵԿ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵՔ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆՅԱԹԼԱՐԸ

	12 շաբաթ	6 շաբաթ	3 շաբաթ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	»

Մեէհարէյ 20 ղրուշան

(صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان)

ԵԼՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريده شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՅԱԹԼԱՐԸ

1ինչի, 2ենչի վէ 3ինչի սահիթէ	ղ. 5
եփունճիւ սահիթէ 11ի 10ալ. հա.	» 3

Մէվասաը նաֆիսայա սարը պէնալէր մէհճանէն գապալ օլունճաղ վէ սէրբ օլունմայան էվրաղ իսաէ օլունմայճաղ

Իսարէխանէի Սթամպուլա Գապը Ալի ճատէսինաէ նումէրո 20 ճիվէլէկեան մաթպասասընա սարը։ Գեանֆիէի մէվասա հագգընա կազէթանը սահիթէ մէրաճ մէրաճ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սրանիա բէյսը վիւքէլսը Մ. Գանովաս տէլ Գոմթիլո՝ կէչէն ճումա երթէսի կիւնի Գօրթէզ մէճիսլէրինաէ իսարէի քէլամ իտերէք. Սրանիա գուվվէի պահրիյէսինին արթըրլմասընը թաւլեպ իթմիշ, վէ էճնէպի սէրմայէլերինի Սրանիայա ճէլպ իթմէք խուսուսնա Սրանիա հիւքիւմէթինին թէսաուիւք իթարկի միւշքիլութը արզ ու խյաճ էլէմիշ, վէ իւշ այսան էվվէլ պիր իսթիգրազ ագարնա էյէտար լիւզում օլաբզընը իլավէի մէգալ իթմիշ տիր։

* * *

Գուպա սասասընան Նիւ-Եօրգտաքի Նէ-Եսրէ Հէբալա կազէթասընա խապէր վէրիլմիկնէ կէտէ. ճէպիրէի մէգքիւրլաէ Սրանիա օրասու

ԹԷԱՅՅՈՒՇ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Պունտան պիր գաչ սէնէ էվվէլ Ճէրէտէէ Շարգիյէտէ եազտըղըմըզ պիր պէնտտէ՝ կէրէք Սթամպօլտա, կէրէքսէ Թաշրալարտա Թիճարէթին վէ սէնաաթլարըն Թարզը տէյիշմէքտէ օլտուղընը, վէ «Թէայյիւշ մէսէլէսի»նին եէնի պիր չըղըրա կիրմէքտէ պուլունտուղընը պէյան էյլէմիշ իտիք։

Օ պէնտին նէշրինտէն պէրու պիր չօգ ահվալին եէքտիկէրինի Թաագիպ էյլէմէսի՝ պու մէսէլէ նօգթաի նազարընտան զայէթլէ տիգգաթէ շայան պիր հալ հուսուլէ կէթիրմիշ տիր քի, նազարը տիգգաթա ալընմազլըղա հէր վէճհլէ շայան պույլուրյօր։

Էսկի զէմանըն «բօլիթիգա»ճըլըղը՝ զաթէն չօգտան պէրու էհէմմիյէթինի զայի իթմիշ, վէ բէք մահտուտ պիր տաիրէ տախիլինտէ գալմըշ իտի։

Բարա Փարգընտան վէ էնվաի տէվլէթ քեաղըտլարը մուամէլաթընտան իսթիֆատէ էյլէմէք եասասընա միւսթէնէտ պուլըն «սառրաֆլըգ» քիւչիւլտիքճէ քիւչիւլմիշ, վէ շիմտի՝ պունտան 20-25 սէնէ էվվէլինէ նիսպէթլէ եսկիքինին 4տէ 1ի նիսպէթինտէ ատամ պիլէ եաչաթամամագտա պուլընմըշ տըր։

Ջարչըլըն հարէքէթը արզան եըզըլմասը՝ տիւքքեանճըլարը պաշգա եէրլէրտէ վէ պաշգա Թարզտա Թէայյիւշ արամազլըղա մէճպուր իտէրէք, «տիւքքեանճըլըգ» վէ «տէսթկեահտարլըգ» սէնաաթլարընը եէնի պիր եօլա սէվգ իթմիշ տիր։

Էյհալը, Անատօլու շըմէնտիֆէրինին իլէրլէմէքտէ օլմասը, վէ Անատօլունըն էգօնօմիգ ահվալի վէ Թիճարէթի Թէպէտտիւլ էյլէմէքտէ պուլընմասը՝ Անատօլունըն խամ էմթասը «Թիւճճարլըղը» իլէ Անատօլու իչիւն ինրա օլընան «գօմիսիօնճըլըղը» եսասընտան Թէպէտտիւլ իթմէքտէ, վէ եէնի պիր կիտիշ հասըլ էյլէմէքտէ տիր։

Պիւթիւն պու ահվալին Թէէսիրի ալթընտա տըր քի, էլեէվմ պիզտէ «Թէայյիւշ մէսէլէսի»նէ հասըլ օլան միւհիմ պիր Թէպէտտիւլին էսէրլէրի կէօրիւլմէքտէ օլուպ, պունըն նէթայիճը մէմուլէսի՝ շիմտիտէն էնզարը տիգգաթը ճալիպ օլմազտա տըր։

* *

Թիճարէթին վէ Թէայյիւշին եէնի կիտիշինին էսկի հալէ նիսպէթլէ Փարգլարընը՝ պաշգա վէսիլէլէր իլէ պիր գաչ տէֆա իշզահ իթմիշ օլտուղըմըզտան, պուրատա եէնիտէն իշզահաթա կիրիշմէքլիկի Փազլա աատ իտէրիզ։

Թագաթ պիր գաչ խուսուս վար տըր քի, պու Թէպէտտիւլի ինրա էյլէտիկլէրիմիզ սըրատա էկէր նազարը տիգգաթա ալընմազ իսէ, նէթիճէլէրի բէք վախիմ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Թիճարէթին կիտիշինտէ իւչ պէօյիւք եասաս վար տըր.

1. Պէօյիւք սէրմայէլէրին միւտախէլէսի սէպէպիյլէ, քիւչիւք սէրմայէլէր իլէ եաբըլան իշլէրին ազալմազտա, վէ քիւչիւք սէրմայէլէր իլէ իշ կէօրմէք՝ միւշքիլաթ բէյտա էյլէմէքտէ օլմասը։

2. Հէր կէօնտա Թիճարէթճէ «վասըթա»լարըն Թէնզիլ օլունմագտա, եանի կէրէք խամ էշեանըն կէրէքսէ մամուլ էմթեանըն՝ սարֆ իտէնլէրին էլինէ միւմքին մէրթէպէ ազ վասըթալար իլէ վասըլ օլմասընա չալըշըլմազտա պուլընմասը։

3. Քեարըն՝ պիր իգթիտարըն, պիր զայրէթին վէ պիր մէհարէթին սէմէրէսի օլմասը ուսուլի՝ կիթտիքճէ գուվվէթ պուլմազտա օլուպ, եօլլէ «Ֆէ+Ֆա»-ին նէվինտէն մուամէլէլէր իլէ Թէայյիւշին կիթտիքճէ կիւճլէշմէքտէ օլմասը։

Սէնաաթըն տէյիշմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընան սէրմայետարտան իթիպարէն, տիւքքեանըն տէյիշմէկէ լիւզում կէօրէն էսնաֆա վարընճայա գատար հէր քէս պու նօգթայը նազարը տիգգաթա ալմազա մէճպուր տըր։

Վէ խուսուսիյլէ բարա գազանմագ ալէմինէ եէնի կիրէճէք օլան կէնճլէր՝ պու նօգթայը պիլխասսա նազարը տիգգաթա ալմալը տըրլար. զիրա Թէքմիլ հայաթլարընտա Թէայյիւշ նօգթաի նազարընտան պախթիյար օլուպ օլմամալարը՝ պու խուսուստա ագիլանէ տավրանըպ տավրանմամալարընա մէրպութ ատա օլընապիլիր։

* *

Ցիլան զաթ նէ՞ եաբըյօր.—«Հավա տէլլալըղը. պիրինտէն ալըպ տիկէրինէ վէրէրէք կէչինիյօր.» Պու սէօզլէր պունտան 15-20 սէնէ էվվէլինէ գատար քէսրէթլէ իշիտիլիր իտի. վէ օ զէմանլար իչիւն պու սէօզլէր, էքսէրիա պիր հագիգաթ իտի։

Ցիլան զաթըն սանաաթը նէ՞ տիր. —«Իշի տէսթկեահտար տըր. միւշթէրիսի եօլլէ գանտըրըր քի՞... ատամ ալտաթմազտա միսլի եօգ»— Պունլար տա էսկի զէմանլարտա իշիտիլէն սէօզլէրտէն իտի։

Ցիլան իւչիւնճիւ զաթ հա՞նկը մէսլէքտէ տիր. —«Բէք իշկիւզար ատամ տըր... մուայյէն պիր սէնաաթը եօգ... Փագաթ չօգ ատամ թանըրմազ սայէսինտէ... հէր կիւն պիր իշ պուլուր. իշկիւզարլըղըյլա հավատան բարա չըգարըպ, րահաթճա կէչինիր.»— Պու տա էսկի զէմանլարըն սէօզլէրինտէն.

Պունլարտան մաատա՝ բէք չօգ ատամլար կէօրիւնիւր իտի քի՝ տիւքքեանլարընտաքի սէրմայէ սէնէվի մասրաֆլարընը եէքիւնինտէն զայէթ էքսիք օլմազլա պէրապէր, րահաթ սուրէթտէ Թէայյիւշ իտէպիլմէլէրի միւմքին օլուր իտի. վէ՝ օ զէմանլարտա՝ պիզտէ սէնաաթքեարլըգ բէք մահտուտ օլուպ, էքսէր էսնաֆըլըգըն տիւքքեանճըլըգ վէ էմսալի իլէ կէչինտիքլէրի տէ մալիւմ տիր։

Եաշամանըն Թարզընըն վէ Թիճարէթին Թէպէտտիւլաթը իլէ պէրապէր, պիւթիւն պու ահվալ եասասընտան տէյիշմիշ տիր։

Պու կիւն Թիճարէթտէ «ալտաթմագ» վէ «ալտանմագ» բէք զըալմըշ տըր. կէօրմէք, անլամագ, վէ Փարգլարը Թագտիր իթմէք իչին օ գատար վասըթալար մէվճուտ տըր քի՝ էսկի զէմանլար կիպի նէֆիս էմթաա եէրինէ մէհարէթլի սէօզլէր սաթմագ՝ իմքեան խարիճինտէ տիր։

Պու կիւնքի Թիճարէթ՝ «ըշըգ» Թիճարէթի տիր. հէր շէյ մէյտանտա տըր. տիւքքեանլարա կիւնտիւզ կիւնէշին զըյասը, կէճէլէրի տէ՝ հավա կազը վէ էլէքթրիգ շաֆգը մէպզուլէն կիրմէքտէ տիր. պու գատար ըշըգ իչինտէ մալ քէնտինի սաթմալը տըր. տիլ իլէ կէօրիւլէճէք իշ բէք մահտուտ տըր։

Տիկէր ճիհէթտէն բարանըն հիւճումի վար. պունտան 25-30 սէնէ էվվէլ եիւզ լիրա սէրմայէլի պիր գումաշճը տիւքքեանը՝ սահիպինի բէք ալէա կէչինտիրէպիլիր իտի. հալպու քի, պու կիւն՝ օ գօչօճա մաղազալարըն՝ միւշթէրինին էօնիւնէ հէր ճինս վէ հէր րէնքտէն եիւզլէրճէ Թօբլար տէօքէն, եօ-ԲըՖ-ծըլար Թէրթիպ իտէն, միւշթէրիյի քէնտիսինէ ճէլպ էյլէմէք իչին պինլէրճէ Թէտպիրլէրէ միւրաճաաթ էյլէյէն օ գօչօճա մաղազալարըն եանընտա 100 լիրա սէրմայէլի պիր գումաշճը տիւքքեանը նէ՞ տիր. վէ հէր կիւն կէօրմէքտէ տէ՞ յիլմիյիզ քի՝ պէօյիւք պալըգ քիւչիւք պալըղը եութար ուսուլի Թիճարէթտէ քէնտի գուվվէթինի Թէմամէլյա իպրազ էյլէմէքտէ տիր։

* *

Պու հալլէրին Թապիի նէթիճէլէրի Թէայյիւշ մէսէլէսինտէ բէք զիյատէ նազարը տիգգաթա ալընմազլըղա շայան տըր։

Մաատամ քի՝ հավատան կէչինմէք իմքեանը էքսիլիյօր, վէ մաատամ քի ուֆագ սէրմայէլէր իլէ բարա գազանմագ կիթտիքճէ միւշքիւլլէշիյօր, Բ-Բէ եօմրէ եէնի կիրէճէք օլան կէնճլէրին՝ պէօյիւք սէրմայէլի իշլէր պաշընա կէչմէլէրի միւմքին օլամայաճաղը անլաշըլըղը հալտէ, անլէրէ պէհէմէհալ «սէնաաթ» եօլլէրմէլի, եանի՝ անլէրի քէնտի Թէայյիւշլէրինի քէնտիլէրի չըգարապիլէճէք հալէ վազ էյլէմէլի տիր։

Թագաթ պու «սէնաաթ» եօլլանմագ մէսէլէսի տէ հալլի օ գատար գօլայ օլան մէսէլէլէրտէն տէյիլ տիր.

Պիզտէ Եվրօբա Թիճարէթ մէքթէպլէրինտէն չըգմըշ խայլի կէնճլէր վար տըր քի, տիբլօմայը ալտըգլարընտան պէրու, հիչ տէյիլ իսէ պիր տէֆա օլսուն պիր Թիճարէթ մուամէլէսի իճրա էյլէյիպ, օն բարա գազանամամըշլար տըր. միւհէնտիսլիք վէ սաիր պու կիպի պագը սէնաաթլար եօլլանանլար միյանընտա տա՝ պու հալտէ պուլընանլար ազ տէյիլ տիր։

Տիկէր ճիհէթտէն՝ Թապիպին վէ ավօգաթըն քէսրէթի՝ կէօզլէրի գորգութմագ տէրէճէսինի պուլտուղը մէյտանտա տըր։

Պինաէնալէյհ՝ կէնճլէրէ եօլլանաճագ սանաաթլարըն Բ-Բէ, վէ «նէթիճէսի էմին» սանաաթլար օլմալարընա սուրէթը մախսուսատէ տիգգաթ էյլէմէլի տիր։

Ցիլիլյաթը Թէրք խուսուպ, խէյալաթ արգասընտան գօշմագ՝ խուսուսիյլէ Թէայյիւշ մէսէլէսինտէ նէ վախիմ նէթիճէլէրի հասըլ իտէպիլիր։

Հէքիմ, ավօգաթ, միւհէնտիս իսմլէրի կիւզէլ իսմլէր տիր. Փագաթ պիր վէ եա տիկէր սէպէպլէ Թէայյիւշի Թէմին իտէմէտիքլէրի հալտէ, անլէրէ միւրաճաաթտա նէ՞ Փայտէ վար։

Շուրասընը տա ունութմամալը տըր քի, պիր մէսլէքտէ —վէլէվ նէ՞ գատար բարլագ օլուրսա օլսուն— օրթա պիր մէվգի թութմագտան վէ սիւրիւնէրէք կէչինմէքտէն իսէ, բարլագըղը ազ օլան տիկէր մէսլէքտէ եիւքսէք պիր մէվգի թութարագ րահաթճա Թէայյիւշ էյլէմէք միւրաճճահ տըր. վէ սանաաթլար միյանընտա՝ ֆէննասը վէ իթիպարսըզը օլմայըպ, մէնսուպ օլտուղը մէսլէքին հայսիյէթինի արթըրմագ՝ ինսանըն քէնտի էլինտէ տիր։

Տիգգաթ իտիլիր իսէ կէօրիւլիր քի, պու կիւն միւլքիյէ բարլագ իսմլի սէնաաթլար եըղլաբը տալըղընը չէքմէքտէ տէյիլ տիր. պիլաքիս քիւչիւք սէնաաթլարը Եվրօբա ուսուլիյլէ վէ ֆէննի սուրէթտէ պիլիր ատամլարա լիւզումըմըզ վար տըր։

Զրաաթ եըղալը իսթէրիզ. Փագաթ կիրինեօտա պէօյիւք պիր չիֆթլիկի իտարէ իթմէք եօլլանմըշ էնժէնիէօր-ակրօնօմլարտան զիյատէ, Թարլայը պիզզաթ չիֆթ սիւրէճէք չիֆթճիլէրէ լիւզումըմըզ վար տըր. պիզիմ իչին ֆէրմ-սօքուլլէրտէ Թահսիլ կէօրմիւշ վէ չալըշմագ եօլընտա չիֆթճիլէր էնժէնիէօր-ակրօնօմլարտան հէր վէճհլէ միւրաճճահ տըր։

Օրման ֆէննի եըղալըլը լիւզումըմըզ վար տըր. Փագաթ մաաշը իշտա րայան օրմանճըլար տէյիլ, պիր օրմանը քէնտի տէրէօհտէ իտէրէկ, օտունընը, քէրէսթէսինի վէ էմսալինի չըգարաճագ, վէ հէմ քէնտիսի միւսթէֆիտ օլաճագ, հէմ տէ պաշգալարընը միւսթէֆիտ էյլէյէճէք ատամլար։

Մաքինիսթլէրէ լիւզումըմըզ վար տըր. Փագաթ պիր զրաաթ ալէթինին Թամիրինի տէրէօհտէ իթմէքլիկէ Թէնէզզիւլ էյլէյէն մաքինիսթի, պիր վաբօր մաքինասը եաբմագ պիլէն մաքինիսթէ Թէրճիհ էյլէրիզ։

Վէ տէմիրճիլէրէ, տէօքմէճիլէրէ, պօյաճըլարա, գումաշ վէ խալը իշլէյիճիլէրինէ լիւզումըմըզ վար տըր, պունլարըն ճիւմլէսի տէ՝ պիզիմ հալիմիզի նազարը տիգգաթա ալարագ, օնտա պիզէ Փայտէլի օլմագլըղա Թէնէզզիւլ էյլէմէլի տիրլէր։

Եօգսա պէօյիւք պէօյիւք բուլյալար կէօրիւպ, օ բուլյալար իլէ օգրաշան ատամլար հա սէնաաթ էօյրէնմիշլէր հա էօյրէնմէմիշլէր, պիզճէ Փարգը եօգտըր։

Սէնաաթքեար օլմալը տըր։ Պու էյցէմ տիր. Փագաթ հէր իշ պունըն իլէ խիթամ պուլմազ. եալնըզ ճըլըսը անըն հալինի վէ իհթիյաճլարընը նազարը տիգգաթա ալարագ, Փայտէլի ատամ տա օլմալը տըր։

Գ. Ս.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Եազընտա Պաա կրանտուգասընըն 70ինճի սէնէի վէլատէթի օլմագ միւնասէպէթիյլէ, Մէզքիւր տուգալըղըն՝ 1870 մուհարէպէսինտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրլըղընըն Թէէսիսինէ իթտիկի խըտէմաթ վէ մուհարէպէլէրէ իշթիրաք սուրէթիյլէ իպրազ իթտիկի հիւսնի նիյէթլէրէ միւքեաֆաթէն, միւշարէլէյհ կրանտուգա գրալըգ ինվանընըն Թէվճիհի մուգարրէր օլտուղը, վէ Ալզաս արազիսինի տէ Պաա իւլքեսինէ գաթըլարագ իքիսինտէն պիր գրալլըգ Թէշքիլ, վէ պունըն տա Վիւրթէմպէրկ, Պավիէրա, Սագսօնիա հիւքիւմէթլէրի սըրասընա կէչիրիլմէսի Թասավվուր օլընտըղը էվվէլճէ Թէլէկրաֆ հավատիսաթընտա եազըլտըղը կիպի, պու կիւնլէրտէ տէ կազէթալարըն պէյանաթըյլա Թաստիգ օլընմազտա տըր։

Պու Թասավվուր մէվգիի իճրայա գօնուլաճագ օլուրսա, Պաա տուգալըղընա 800 քիլօմէթրօ միւրէպպաընտա ճէսիմ պիր գըթաի արազի իլէ 1 միլեօնտան զիյատէ նուֆուս զամմ ու իլհագ իտիլմիշ օլաճագ տըր։

——

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Մէց խիսնքեամէթը՝ Ալէմանիա տէվլէթի Թարաֆընտան միւհքէմմէշտիրիլմէքտէ օլտուղընտան, պու եազըլարտա տա՝ Սապլօնտա իւսթիւ զըրհլը պիր գուպպէ իլէ զաբըլ եէնի պիր պաթարեա ինշա օլընաճաղընը, վէ գազըմագ իլէ Թէֆրիշ իթմէք ամէլիյաթըլըն պու կիւնլէրտէ խիթամ պուլուպ, եալընըզ գուպպէնին եէրինէ գօնմասը գալմըշ իտուկինի Ցրանսըզ կազէթալարը եազըյօրլար։

——

Բէշթատա կէլէճէք սէպթ. տէ ազտը իճթիմա իտէճէք պէյնէլմիլէլ հաքէմ հէյէթի տախիլինտէ ինկիլթէրա Բարլամէնթօսը ազասընտան 29 քիշինին տախի հազըր պուլընաճագլարը, վէ պու էսնատէ Թունա նէհրինտէ Տէմիր Գաբուլար զանալընըն րէսմը քիւշատընտա տախի հազըր պուլընաճագլարը՝ մահալլի կազէթալարընտա տա օգունմըշ տըր։

Ըիվայէթէ կէօրէ, մուամիլէյհիւմին պու րէսմըտէ հազըր պուլընմալարը՝ անճագ իմբէրաթօր Ցրանսուա Ժօզէֆին վուգու պուլան տավէթի իւզէրինէ գարարկիր օլմուշ տըր։

* *

Շիմտիյէ գատար տէրմիյան օլընան Թէքզիպլէրէ րաղմէն, Գօռիէռէ Սէռռա նամ իթալեան կազէթասը՝ իթալիա գրալընըն պէօյիւք մախտումը բրէնս տը Նաբլ իլէ Գարատաղ բրէնսինին քերիմէսի բրէնսէս Էլէնին եազընտա րէսմը իզտիվաճլարընըն իճրա օլունաճաղընը Թէէյիտ իտիյօր։

——

Պէլճիգա հուտուտը իւզէրինտէ քեաին Մալմէտի արազիսինի Ալէմանիա հիւքիւմէթինին՝ տագէրի մանօվրալարը իճրասը իչիւն օրտուկեահ իթթիխազ էյլէյէճէկի՝ պիր գաչ այտան պէրու կազէթալարտա եազըլմագտա տըր։

Շիմտի տէ մահալը մէզքիւր իլէ Ալէմանիա տախիլինտէ քեաին էյսէնպօրն նամ մահալ արասընտա պէօյիւք պիր մուհասէրէ մանօվրասը Թէրթիպ իտիլմէքտէ, վէ հէր ֆըրգայա մէնսուպ ասաքիր իլէ րիճալը մուխթէլիֆէի ասքէրիյէ, Ալէմանիա էրքեանը հարպ րէիսի վէ սաիրէ՝ մանօվրալարա իշթիրաք իթմէքտէ, վէ սուրէթը ճէրէյանընը քէմալը իթինա իլէ Թաագիպ էյլէմէքտէ իմիշլէր։ Պու ահվալէ նազարէն մանօվրալարըն ճիտտէն միւհիմմ պիր շէյ օլաճաղը անլաշըլըյօր։ Ալէմանիա գազմաճը նէֆէրլէրի՝ միւթէաատիտ իւթիհքեամլար աչըպ, պաշգալարը քէմալը իֆրազ իթմիշլէր տիր քի, ինրա օլընան մանօվրալարտա մէզքիւր մէվգըլար մուհասէրէ իտիլէճէք տիր։ Եալնըզ ամէլիյէթլէրին քէմալը ճիտտիյէթլէ ինրա օլընմասը իչիւն հագիգի պօմպա վէ գուրշուն գուլլանըլաճագ տըր. 9ընճը Թօբճու բիյատէ ալայընա՝ 3 կիւն 3 կէճէ պիլա Փասըլա միւթահէքէմ մէվգըլարա Թիւֆէնկ պօշալթմալարընա միւսաիտ օլմագ իւզրէ 2,000 գուրշուն Թէվզի իտիլմիշ տիր։

——

Բէթէրսպուրկտան Թ--- կազէթասընա վէրիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Գօրէա հիւքիւմէթի՝ Սէուլտան Ճէմուլբօյա գատար պիր շըմէնտիֆէր խաթթը ինշասը իչին, Ամէրիգա Թէպաասընտան միւթէշէքքիլ պիր գումբանեայա իմթիյազ վէրմիշ օլտուղը կիպի, մէզքիւր խաթթ պօյունճա նէ գատար զէնկին մատէնլէր վար իսէ՝ օնլարըն տա իշլէթմէ հագգը օ գումբանեայա րաճի իմիշ։ Պունտան

)(82)(

ԳԸՐՄԸԶԸ ԳԱՔՕՐԼԸԼԱՐ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՕՆ ԱԼԻԳ

—Թէլաշ իթմէյին, օ խապիս եէտի ճանը տըր։

Միրալայ.—Սէն օնտան գօրգույօր իսէն, գօրգմա. պէն սէնի հըմայէ իտէրիմ։

—Քիմսէտէն գօրգմամ. լաքին նէրէտէ օլտուղընը սէօյլէյէմէմ, խաթըրըմտա գալմամըշ տըր.—տէտի։

Մօրրվալ իլէ Լանտըվէն՝ րէճա, Թէհտիտ իթտիլէր, վէ հէր տիւրլիւ Թէտպիրի գուլլանտըլար իսէ տէ, խայր իթմէտի։

Վուգու պուլան սիւվալլէրին քեաֆֆէսինէ «—պիլմէմ, խաթըրըմտա գալմատը—» սէօզլէրինտէն պաշգա ճէվապ ալամատըլար։

Հալ պու քի, պու սըրատա գօնթ Մինկրէլի՝ գարանլըգ վէ հավասըզ պիր մահալտէ, պիր տայաղը գըրըգ, եէրէ եաթմըշ, պէլքի տէ ճան վէրմէքտէ իտի։

Միրալայ.—Մաատամ քի պէօյլէ տիր, պիզիմ պիր սօն վազիֆէմիզ տախա վար տըր։

—Հա՞նկըսը։

—Վազիֆէմ միւտաֆիա օլմատըղը ճիհէթլէ, պունտան զիյատէ պու իշ իլէ իշթիղալ իտէմէմ. Օրատա հարէքէթ իտէճէք պաշգալար պուլունմալըյըմ. Գօնթըն զայպուպէթի զէմանընտա, պու գօնտազըն տահիլի մութլագը Մարքիզ տիր։

—Բէք տօղրու։

—Գօնթըն զայպ օլտուղընը Մարքիզ խապէր ալըրսա հալտէ նէ եաբըլմազ լազըմ կէլտիկինի գարարլաշտըրմազ, Մարքիզէ տահա պիր վազիֆէ տիր։ Պէլքի տէ պու խուսուսլարտա սէօզ ալըմալը տըր, պիր չարէսինի պուլուր.—տէտի։

Պունտան պաշգա պիր իւմիտլէրի գալմատըղընտան, Մարքիզին նէզտինէ կիթտիլէր։

Պիր սաաթ էվվէլ եանընտան կիթմիշ օլտուգլարը Մարքիզի քէտէրլէր վէ էլէմլէր իչինտէ զարգ օլմուշ մէյուս պիր հալտէ պուլմազլար իտի։ Մարքիզ զէվճինին վէֆաթընա քէնտիսի սէպէպ օլմուշ տիյէրէք գաթէնտըրտըղը քէտէր վէ Փիւթուր իթմէքտէ իտի։ Չիւնքի գօնթ Մինկրէլի սէօզիւնէ էմնիյէթ իտէրէք, գօճասընըն կէլմէ քէնտիսինի մէճպուր օլտուղը պու գօնտազա կէլմէյէ րազը օլմուշ, վէ պատէհու մէճնունանէ պիր խէվֆ ու գօրգու իլճաասըյլա, գօճասը օլտուղընը պիլմէյէրէք օնա գարշը պիր չօգ ատամլար գոլըրմըշ վէ պունլարըն էլինտէն գաթիլ վէ կէլէպ զէվճէսինէ գավուշմագ իչին մէշագգաթի միւճրիզէքեարանէ պիր հալտէ պուլունմուշ իտի։

Մարքիզի տիւշիւնճէ օլտուղը խաթըրլար պէք զէհիրլէ պիր հալտէ պուլտուղը, Մարքիզի տէ Վիւլէր՝ կէօրմիւշ իտի. լաքին Րէժանըն տա չըգմըշ օլտուղու ալէվլէրի պէք պիր եէրտէ, տիլսիզլէր պիլէ էօլտիւրիւլմիշլէր իտի, ճէօրէ Րէժանըն հալինէ աճըրմազ, մէրգումէյի Մարքիզէ կէօսթէրմէյէ ճէսարէթ իտէմէմիշլէր իտի։

Մարքիզ տը Վիւլէր՝ բէնճէրէնին էօնիւնտէ օթուրմուշ, տալկըն տալկըն տըշարը պագըյօրտու։

Մաատամ Նիզօլօ իլէ Պավէթ նութգա ճէսարէթ իտէմէյօրլարտը։

Նակէհան Հայտէ տալդա գալգտը.—Մաատամ Նիզօլօ, սէն տահա պիր տօսթըն, տէյի՞լ մի.—տէտի։

—Թէմամէլյա էմնիյէթ իտէպիլիրսինիզ։

—Սանա տա, Պավէթ։

Պավէթ տալյօրտագ Մարքիզին աչըգ այագլարընա սարըլտը։

—Օ հալտէ պիր գաչ կիւն տախա պուրատա գալմանըզը րէճա իտէրիմ. Րէժանը պէքլէյինիզ, գօյլէրինիզ, գօնթըն հիտաէթինէ գարշը հըմայէ իտինիզ ... պու խուսուստա սանա կիւվէնիյօրում, Մաատամ Նիզօլօ. քէնտի զըղըն կիպի գօյլէրասըն։

—Սի՞զ ...

—Պէն կիտէճէյիմ ... պիր գաչ կիւն իչին ... պիր իշիմ վար ... չօգ տա-րըլըգ ճէրէյան իտէն վուգուաթ սայէսինտէ նէրէյէ կիտէճէյիմի սէօյլէյէմէմ, իւմիտ իտէրիմ քի Թէքրար կէլիրիմ ...

—Կիտէճէ՞քմիսինիզ։ Նէ՞րէյէ կիտէճէքսինիզ։

—Նէրէյէ կիթտիյիմի, սօնրա սէօյլէրիմ.—տիյէրէք Մաատամ Նիզօլօ իլէ Պավէթի չըգըր չըգըր եօրտուգտան սօնրա, Մարքիզ ալըղը էնիպ վէ ճէլէ Թէլէ Թէֆթիշ պիր հայվան հազըր իթտիրիպ, պինիպ կիթտի։

Գօնտազա պիր Թարաֆտան տիլսիզլէրին տէֆն իտիլմէսիյլէ վէ տիկէր Թարաֆտան տախի գօնթըն զայպ օլմասընտան նաշի վուգու պուլան Թէլաշ իլէ հէր քէս մէշղուլ վէ միւթէլաշ օլտուղընտան, Մարքիզին ահվալ ու հարէքեաթընա տիգգաթ իտէն օլմատը։

Մաատամ Նիզօլօ իլէ Պավէթ բէնճէրէնին էօնիւնտէ տուրմուշլար, արգասընտան պագմագտա օլտուգլարը հալտէ՝ միրալայ Լանտըվէն իլէ Մօրրվալ գարշըլամագտա իտիլէր։

Պավէթ վազգէչէ հալի պունլարա հիքեայէ էյլէտի. Մօրրվալըն պէնզի սոլտու. Փիքրինէ տէհշէթլի պիր շէյ կէլտի վէ քէնտի քէնտինէ,

—Աճապա Մարքիզ՝ Վիւլէր իլէ պիզիմ պէյնիմիզտէ ճէրէյան իտէն մուխալէֆէթի դույ՞մուշ մը տըր. ամմա պիր մէմնունիյէթլէ գոշտուղը նիյէթիյլէ ալըրտաշը ... բէլքի տէ պիզէ գարշը պիր ինթիգամ ալմագ իչին քէնտի սըրլարընը պիզտէն սագլայարագ, Ժօզէֆին վէ ճէմաաթինին իչինտէ զուհուր իտէճէք պիր պէլանը պիզէ պըրագըրսա ... տիյէրէք տիւշիւնմէկէ պաշլատը։

44.

Սապահ Թըրմըէթօսը չալընըյօր իտի. Ասքէր ուլլուտան ույանըյօր իտի. Պիր պաշտան օ պիր պաշա օրտուկեահտա հէր քէս սիւրաթլա կիյինմէյէ պաշլայօրլար. Զապիթլէր Թօբլանըյօր իտի. Նէֆէրաթ Թօբլա վէ պայրագլարընը պաղլայօրլար իտի ... վագթը հարէքէթ Թէգարրիւպ իթմիշ իտի։

(Տեւ-4)

պոյգա Թինկ-Եանկտան Սէուլա գատար տիկէր պիր խաթթըն ինշասը տա պիր Ֆրանսըզ գումբանեասընա վէրիլմիշ տիր։ Ջան-Ֆիյան եյալէթի տախիլինտէ մէվճուտ ալթուն մատէնլէրինին իշլէտիլմէք հագգը տա պիր Րուս գումբանեասընա իհալէ իտիլտիկի՝ Վլատիվօսթօգտան Նիվօյէ Վէրէմ կազէթասընա իշար իտիլմիշ տիր։

——

Տըրմը՝ Գուրի վաբօրընըն զարգ օլմասը մինասէպէթիյլէ տասրը ինսանիյէթքեարի իպրազ իթմիշ օլանլարա վէրիլմէք իւզրէ Ինկիլթէրա գրալիչասը կիւմիւշ պիր միտալեա թէէսիսինի գապուլ իթմիշ տիր։ Պու միտալեատա "գրալիչա Վիգթօրիանըն չիւքրանէսի" սէօզլէրի եազըլը պուլընաճագ տըր։ Պու գարար՝ Ինկիլթէրա Թիճարէթ Նեզարէթի Թարաֆընտան Ֆրանսա Հիւքիւմէթինէ պիլտիրիլմիշ, վէ հիւքիւմէթը միւշարէիլէյհա պունա թէշէքքիւրլէ մուգապէլէ էյլէմիշ տիր։

ԳԻՐ ՍԻՖԱՀԸՆ ՏԷՖՆ ՐԷՍՄԻ

Աֆրիգանըն Սօմալի գապիլէսինէ մէնսուպ օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու Պէրլինտէ սէնայի սէրկիսինտէ միւսթախտէմ օլան պիր սիյահ վէֆաթ իտուպ, ճէնազէ ալայը միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Ալայըն պիրինճի գըսմընտա պիր չօգ Էվրօբալըլար տախիլ օլարագ իճրա իտիլմիշ իսէ տէ, իքինճի գըսմը պիւսպիւթիւն մէզքիւր գապիլէնին տաամթընա բիայէթէն իճմալ օլունմըշ տըր։

Պու ալայտա Աֆրիգալըլարա մախսուս օլան պիր Թագըմ մուհարէպէ վէ միւտարէպէ Թալիմլէրի իճրա օլընտըգտան սօնրա, ճէսէտ քէֆինլէնմիշ, վէ պիր Թապութա վազ իտիլէրէք իւզէրի պէյազ գումաշլարլա էօրթիւլմիշ, վէ մահալլինտէն գալտըրըլարագ Պէրլինին Հաչհայտ տէնիլէն մահալլինտէքի գապրիսթանա նագլ օլընըպ, օրատա տէֆն իտիլմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Այըրըն վիլայէթը ճէլիլէսի վալի մուավինի աթուֆ. Հասան պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Թէրֆիէն րիւթպէի պալա թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

* *

Բէրք սանճագը միւթէսարրըֆլըղը՝ Լօզգատ միւթէսարրըֆը սաատ. Սատըգ բաշա հազրէթլէրինէ,
Լօզգատ սանճագը միւթէսարրըֆլըղը՝ Սալթ գազասը գայմագամը իզզ. Ապտիւլ Ղանի պէյէ,
Ատանա վիլայէթինտէ Բայաս գազասը գայմագամլըղը՝ Բէօզըրիւ գայմագամը եսապըգը իզզ. Հաֆըզ Պէքիր էֆ.յէ,
Պէյրութ վիլայէթինտէ Սէլիմիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Տիվրիկի գայմագամը սապըգը ըիֆ. Սալիհ էֆ.յէ,
Իզմիր սանճագը տախիլինտէ Կէյվէ գազասը գայմագամլըղը՝ Մէճիտիյէ գայմագամը Իսմայիլ Հագգը պէյէ,
Էնգուրէ վիլայէթինտէ Մէճիտիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Կէյվէ գայմագամը Ալի Նիհատ էֆ.յէ Թէֆվիզ պույրուլմըշ, վէ միւշար վէ մումաիլէյհիմին էմրը Թահլիֆլէրի ալէլուսուլ իճրա գըլընմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. տը լա Պուլինիէրէ վէ Ֆրանսա սէնայի միւտիրի Մ. Րօժօն իլէ Րումանիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Նանօյա Չնճի, վէ Լէժիօն տ'Օնէօր խաչլարինտէ գալէմ միւտիրի պինպաշը Մ. Լիւտա Յինճի Մէճիտի, վէ Ֆրանսա խարիճիյէ նեզարէթինտէ մէմուր նիւզղաշը Մ. Լազալէ 4ինճի րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

* *

Ֆրանսա սէֆարէթի պաշ թէրճիմանը Մ. Րուէնին զէվճէսի Մատամ Րուէյէ Թէպտիլէն, վէ Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթինտէ գալէմը մախսուս միւտիրի Մ. Կավարինին զէվճէսի Մատամ Կավարի իլէ Բէբրէլ վաբօրը գօմանտանը Մ. Լօվիգին զէվճէսի Մատամ Լօվիգէ միւճէտտէտէն Չնճի րիւթպէտէն Շէֆագաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմըշ տըր։

* *

Մէտալիա

Րումանիա սէֆարէթի պաշ Թէրճէմանը Մ. Լահօյա ալթուն Լիյագաթ մէտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Տիւնքի բազար երթէսի կիւնիւ ագշամը Ալէմանիա սէֆիրը քէպիրի էսալ. պարօն Սաուրմա Եէլչ հազրէթլէրինէ Եըլտըզ սէրայը չէվքէթինհիսարընտա պիր զիյաֆէթը Սէնիյէ քէշիտէ պույրուլարագ, իչպու զիյաֆէթը Սէնիյէյէ հազրէթը Բատիշահիտէ Ջաթը սամիի Սատարէթբէնահի վէ Ատլիյէ նազըրը իւպհ. տէվլ. բաշա հազրէթլէրի վէ Ջաթը վալայի Մէրասքէրի իլէ Պահրիյէ վէ Խարիճիյէ նազըրլարը վէ Թօփխանէի Ամիրէ միւշիրի տէվլ. բաշալար հազարաթը, վէ Ալէմանիա հարպիյէ նազըրը եապագ ժէնէրալ Վէրտի Տիւվէրնուա վէ Ճօսօնիա թէլէկրաֆ վէ բօսթա նազըրը Մ. Տէնի ճէնապլէրիյլէ Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէ մէմուրլարը, վէ սէֆիրը միւշարէլեյհին վէ մումաիլեյհ Մ. Տէնին մայէթի մէմուրլարը հազըր պուլընմըշ չէրէֆիյլէ միւպահի օլմուշլար տըր։

* * *

Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի ումուրը հուգուգիյէսի մուխթէլիթէ գալէմի միւմէյյիզը սանիիկինէ Պապը Ալի Թէրճէմէ օտասը միւսթախտէմլէրինտէն ըիֆ. Իլիաս Շաքի էֆ. Թային օլընմըշ, վէ մումաիլեյհին ալէլուսուլ էմրը Թահլիֆի իճրա գըլընմըշ տըր։

* *

Սայէի գուտրէթվայէի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիտէ Հալէպ, Էնգարէ, Պիթլիս, Խիւտավէնտիկեար, Տիյարպէքիր, Վան, Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Էրզրում, Մուսուլ, Թրապիզօն, Սիվաս, Ատանա վէ Գասթամունի վիլայէթլէրինտէ տախի իւմն ու ասայիչ պէրքէմալ օլտըղը՝ մագամը սամիի Սատարէթբէնահիյէ վարիտ օլան ֆի 27 վէ 28 Թէմուզ սէնէ 312 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ իսքէնտէրիյէտէ 1 վուգուաթ վէ 4 վէֆիյաթ օլուպ, Գահիրէտէ հիչ պիր վուգուաթ օլմամըշ տըր։ Մըսըրըն տիկէր մահալլէրինտէ 131 վուգուաթ վէ 101 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

Կէչէն ճումաա կիւնիւ իսքէնտէրիյէտէ 4 վուգուաթ 4 վէֆիյաթ, Գահիրէտէ 4 վուգուաթ 4 վէֆիյաթ, Մըսըրըն տիկէր մահալլէրինտէ 237 վուգուաթ 196 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

* *

Չիչէք խաստալըղընըն Իզմիրտէ եայըլըշ արթմասընա մէպնի, մագամը վիլայէթտէն վէրիլէն էմիրէ իւզէրինէ, պէլէտիյէ տաիրէսինին՝ պազը Թապիպլէրի տավէթիլէ, մէզքիւր խաստալըղըն էօնիւ ալընմագ չարէսի իսթիշարէ օլընտըղը եազըլմըշ իտի։

Նէթիճէի իսթիշարէտէ՝ պիրի Մուհաճիր մահալլէսի վէ իքիսի Րում մահալլէլէրի իչին 3 Թապիպ Թային օլընըպ, Տէրսաատէթտէն կէթիրտիլէն Թազէ աշ իլէ մումաիլէյհիմ Թապիպլէր՝ կէչէն ճումաա կիւնիւնտէն իթիպարէն ֆուգարաի էհալինին չօճուգլարընա աշ իթմէկէ պաշլամըշլար տըր։

Մէզքիւր խաստալըգտան եալընըզ Րում ճէմաաթընտա 10 այ զարֆընտա 219 վէֆիյաթ վուգու պուլմըշ իսէ տէ, իսլամ մահալլէլէրինտէ վուգու պուլան վէֆիյաթ բէք ազ տըր։

Իզմիրէ վիւրուտ իթտիկի եազըլան Սան-Ֆրանչէսգօ նամ Ամէրիգա հարպ սէֆինէսինին գօմանտանը՝ չէհր տախիլինտէ չիչէք խաստալըղընըն իճրաի հիւքմ իթտիկինի իշիթթիքտէ, Թայֆանըն գարայա չըգմալարընը մէն իթմիշ տիր։

* *

Եունանիստանըն էքսէր գազալարընտա վէ Ջանթա ատասընտա տախի չիչէք խաստալըղընըն սօն տէրէճէտէ իճրաի հիւքմ իտուպ քիւլլիյէթլի վէֆիյաթ վուգու պուլմագտա իտուկի, վէ պիր խայլի խանէլէրին սաքինլէրինին ճիւմլէթէն վէֆաթ իթմէլէրինէ մէպնի գաբանմըշ գալմասը, էհալիյի Թէլաշա տիւշիւրիւպ խանէլէրինի Թէրքլէ տաղլարա գաչմագտան պաշգա պիր սէլամէթ եօլը պուլամամըշ օլտըգլարը՝ կազէթալարտա օգունմըշ տըր։

ԱԶԴ

Ծանօթ գրագէտ մը յանձն կառնէ դասախօսել Հայերէն, Գրականութեանց Պատմութիւն եւ Պատմութիւն։
Դիմել Ճէրիտէի Խմբագրատունը։
4—4

ՂԱՑԷԹ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼ ԳԻՐ ՀԻՍԱՊ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Եազը մաքինալարընըն բէք չօգ նէվիլէրի իյճատ իտիլմիշ օլտուղը կիպի, հիսապ մաքինալարընըն տա պիր գաչ նէվի իյճատ վէ իմալ օլընմըշ իտի։ Հալ պու քի պունլարըն հիչ պիրի պիր գուսուրտան արի օլամայօր իտի։ Պու տէֆա Ֆրանսալը Մ. Լէօն Պօլէ նամ զաթըն իյճատ իթտիկի հիսապ մաքինասը իսէ սօն տէրէճէլէրտէ միւքէմմէլ օլմագլա պէրապէր, արզու իտիլէն հիսապլարը ֆէվգէլատէ պիր սիւրաթլա եապըպ նէթիճէսինի մէյտանա չըգարմագտա իմիշ։

Բարիզ կազէթալարընըն վէրտիքլէրի մալիւմաթա կէօրէ, կէչէնլէրտէ պիր կիւն պիր իճթիմաատա մէզքիւր մաքինա՝ Ֆրանսանըն էն մէշհուր մաթիմաթիգ էրպապընտան պիր խայլի զէվաթ հուզուրընտա իլք տէֆա օլարագ թէճրիւպէսի իճրա իտիլմիշ տիր։

Պու մաքինա ճէմ, թարհ, տարպ, վէ թագսիմէ աիտ հիսապլարըն քեաֆֆէսինի. վէ էն ուֆագ քէսիրլէրի տախի թային էյլէմէքտէ իմիշ։ Իճրա իտիլէն թէճրիւպէսի եանասընտա հազըր պուլընան զէվաթ՝ մաքինանըն նէ գատար պէօյիւք պիր մէհարէթ վէ զէքեա իլէ իմալ իտիլմիշ օլտըղընա հայրէթտէ գալմըշլար իսէ տէ, պիլխասսա չու 8,888,111,224 ատէտլէրիյլէ 6,222,333,444 ատէտլէրինին հասըլը տարպը օլան 55,304,791,723,086,975,456 ատէտլէրինի 3 սանիյէ զարֆընտա կէօսթէրմէսի՝ ֆէվգէլատէ իսթիղրապը մուճիպ օլմուշ տըր։

Ֆէվգէլատէ միւքէմմէլիյէթի չու սուրէթտէ անլաշըլան պու մաքինա՝ պանգա վէ թիճարէթխանէլէրտէ գուլլանըլտըղը սուրէթտէ մուամէլաթտա նէ՞ տէրէճէլէրտէ պիր սիւրաթ վէ ինթիզամ կէօրիւլէճէկինի տէրմիյանա հաճէթ կէօրիւլմէզ։

Ֆիյաթը մագթուտ

ՇԱՀԻՆ

Չարշը տիպինտէ, ճէվահիրճիլէր

ՀԱՋԸՐ ՎԷ ՍԸՄԱՐԼԱՄԱ
ՊԷՍՑԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱ-
ՂԱԶԱԼԱՐԸ, ՍԹԱՄ-
ՊՕԼՏԱ ՄԱՀՄՈՒՏ ԲԱՇԱ-
ՏԱ ԱՊՈՒՏ ԷՖ. ԵԷՆԻ
ՉԱՐՇԸ Ն. 5-6

Խօթէտէն պէրու Թարագճըլարտա պուլունան չուխա վէ գազմիր մաղազամըզտա Էվրօբանըն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան «նօվօթէ» իւզէրինէ նէֆիս, զարիֆ վէ տայանըգլը գումաշլար կէթիրէրէք մէյտանը ֆիւրուխթա վազըյըզ, բազպէթը ումումիյէյէ նաիլ օլմագտա իտիք. իշթէ պու տէֆա չու մուվաֆֆագըյէթտէն պիթթէհրիք, միւհթէրէմ էհալիմիզին արզուլարընա թէվֆիգըն, պիր տէ պէօյիւք հագըր էլպիսէ մաղազասը քիւշատ իլէ, Ֆրանսանըն վէ Ինկիլթէրրանըն էն ալեա վէ տայանըգլը գումաշլարընտան պիչիլմիշ, մահիր մագասատարլար վաըթթասըյլա հէր նէվ վէ պիչիմտէ մօտայա մուվաֆըգ օլարագ քէսթիրիլէրէք, «էյի» Թէրզիլէրէ տիքթիրիլմէքտէ օլտուղը կիպի, կէրէք եէրլի վէ կէրէք էճնէպի քեաֆֆէի էլպիսէ մաղազալարընըն բէգապէթինէ մահալ գալմամագ իւզրէ տէ, զայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ էյլէմէքտէյիզ. Իմտի պալէտէ պասթ ու պէյան օլունան խուսուսաթըն սըհհաթինի կէօրիւպ անլամագ իւզրէ սաիր մաղազալարա կիթմէզտէն էվվէլ, նէֆասէթփէրվէրան էհալիմիզին պիր տէֆա մաղազալարըմըզա Թէշրիֆ պույուրմալարը իլան օլունուր։

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ

Պու քէրրէ էլիմիզէ կէչմիշ օլան պիր Ինկիլիզ կազէթասը՝ զարիֆ հալլէրին ճիլվէկեահը օլան Ամէրիգայա աիտ Թօհաֆ պիր վագաա հիքեայէ իտիյօր.

Մալիւմ տիր քի՝ Ամէրիգալըլարտա պիր գօրը՝ զօճասընտան ալըրլըղը ատգէտատան իթիպարէն տիկէր պիր զօճայա վարապիլիր.

Պու քէրրէ՝ Չիգագօտա զօճասընտան այրըլան կիւզէլ պիր գատըն՝ պօշանտըղըն րեամէն իլանընտան պիր չէյրէք սօնրա, մահքէմէ սալօնընտա թէսատիւֆ իթտիկի պիր էրքէքլէ ուլուշըպ, հէման օրաճըգտա նիքեահլարը իճրա օլունմըշ, վէ հէնիւզ զօրը զօճա չիմտի պալ այընը կէչիրիյօր իմիշ։

Էվվէլտէն պէրու պիրպիրինի հիչ թանըմայան պիր գատընլա պիր էրքէկին էօյլէ պիր չէրէֆ սաաթ զարֆընտա հէմ սէվիշմէլէրի, հէմ տէ իզտիվաճ կիպի տուհշէթլի պիր միւհիմ գարարը վէրմէլէրի՝ Ամէրիգալը օլմագ մախսուս օլան վագաալարտան տըր տէյէպիլիրիզ։

Պուճա մուգայէսէ, նինէ Ամէրիգատա Միս Մարի Կարէթ նամընտա 60լըգ պիր գըզ վար իմիշ քի՝ մէզպուրէնին սէրվէթի 15 միլեօն տօլարա պալիղ օլըյօր իմիշ։ Մարի Կարէթին սէրվէթինտէն պաշգա, տաազ վէ Թէրպիյէսի տախի բէք եօլընտա իմիշ։ Պու գըզըն զէզէն պիր գապահաթը վար իսէ՝ օ տա 15 սէնէտէն պէրու եէտը իզտիվաճընը Թալէպ իտէն տըզգըլարընա ճէվապը րէտտ վէրմէսի իմիշ։

Պու ալթմըշլըգ գըզ իլէ էվլէնմէկէ Թալիպ օլան էլէճէվ նիւգլէրճէ կէնճ չէգիլէր պուլընտըղը հալտէ, Միս Մարի Կարէթ պունլարըն Թէքլիֆինի գապուլ իթմէք չէօյլէ տուրսուն, նիւզլէրինէ պիլէ պագմագա Թէնէզզիւլ իթմէմէքտէ իմիշ։

——

Ալէմանիա իթթիհաթընըն Մէգլէնպուրկ տուգալըղընտան՝ Շուէրա մէմալիքինտէ քէօրին Վիլամար չէհրի Թամ պիր տօըր մուգատտէմ 1,750,000 Թալէր, եանի 6,125,000 ֆր. իսթիգրազ իտուպ, պու իսթիգրազա պէտէլ չէհրը մէզքիւր քէնտիսինի րէհնէ գօյմուշ իտի։

Էկէր մուայյէն վատէսինին խիթամընա գատար եանի 100 սէնէտէն իպարէթ պիր զէման կէչտիքտէն սօնրա, Շուէտ պու պորճը Թէէտիյէ իտէմէզսէ, Վիլամար չէհրի Թէքրար 100 սէնէ տահա ալաճագը օլան Մէգլէնպուրկ տուգալըղընտա աիտ օլմասը տախի՝ անլաշըլմըշ տըր։ Պու սէնէ միւտտէթ խիթամ պուլըյօր, վէ հալէտա պորճ Թէէտիյէ իտիլմէմիշ տիր։ Շուէտա հիւքիւմէթինին նէ սուրէթտէ հարաքէթ իտէճէկի մաճհուլ օլմագլա տըր։ Տիկէր ճիհէթտէն Մէգլէնպուրկ տուգալըղը՝ միւրուրը զէմանըլա, Ալէմանիա միւթթէֆիգ հիւքիւմէթլէրի արասընա կիրմիշ վէ պաշլը պաշընա իտարէսինի զայըպ իթմիշ տիր։

Վիլամար չէհրի զայէթ կիւզէլ պիր լիմանը հավի օլուպ, մէվգիւտ օլան պաշ-րիգ մուահէտէ միւզգէթէզարընճա, Ալէմանլար պու լիմանտան իսթիֆատէ իճրա սիքեթինէ կիրտէմէմիշլէր տիր. Ֆագաթ պօրճըն Թէէտիյէսի իտիլմէմէսի, պիր տաըր Վիլամար չէհրի ալաճագը պուլըյօր իսէ, պու գատար ուզուն պիր զէման իչինտէ էլտէն չըգմըշ չէհրը մէզքիւրտէն Թէրագգըյաթըն հազըրէ իլէ միւթէնասիպ սուրէթտէ իսթիֆատէ իտէչէտի ամանլար տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կէչէն չարչէնպիհ կիւնի Եանեա վիլայէթինտէ Պէրաթ գազասընա կիտէն քէրվանը պաամագ իսթէյէն մէշհուր էշգըյատան Պիտօ իլէ րէֆիգլէրի Իսլամ, Եօմէր, Լաֆ Սիւլէյման վէ տիկէր իքի րէֆիգլէրի՝ պիր զապթիյէ միւֆրէզէսիյլէ 5 սաաթ գատար միւսատէմէտէ պուլընարագ, մէզգուր էշգըյատան Իպրահիմ՝ մէճրուհէն էլտէ իտիլտիկի, վէ տիկէրլէրի ֆիրար իտէրէք Թագիպ իտիլմէքտէ պուլընտըղը մահալլինտէն իշար օլընըյօր։

Բէզզալիք Պըլչօվալը Արիֆ նամ մէշհուր հայտուտ՝ պիր գաչ րէֆիգլէրիյլէ էշգըյալըգտա պուլընտըղը պիր սըրատա, պիր գաչ քէօյլիւլէր իլէ պունլար արալարընտա գունհուր իտէն պիր միւսատէմէտէ, մէզգուր Արիֆին էօլիւ օլարագ էլտէ իտիլտիկի՝ մահալլինտէն պիլտիրիլիյօր։

—Իւսկիւտար-Գատըքէօյ Սու գումբանեասը միւտիրի Մ. Էնէքէ իլէ զէվճէսի կէչէն ճումաա կիւնիւ Գօլըն վաբօրըյլա Էվրօբայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Խասքէօյտէ քիւրքճիլիք իտէն Սալօմօն նամընտա պիր Եահուտինին ճէսէտի տէնիզտէն չըգարըլմըշ տըր։ Մէրգում կէչէն կիւն Երգանմագ իչին տէնիզէ կիրմիշ օլտուղը սըրատա զարգ ու նագէհան օլմուշ օլուպ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու ֆամիլեասը Թարաֆընտան արանըլմագտա իմիշ։

ՏՕԳԹ. ՊԵՏՐՈՍ ՁՈՒԿՈՒՐՃԵԱՆ

Երիմ սէնէտէն պէրու Թուրա պէլէտիյէ Թապիպլիկինտէ պուլընտըգտան սօնրա, պու քէրրէ Տէրսաատէթէ Գումգաբուտա Զարիֆեան էճզախանէսինին գարշըն սօգագընտա 12 նումէրօլը խանէյէ նագլ էյլէտիկինտէն, հէր կիւն օրատա պուլընմագտա, վէ չարչէնպիհ կիւնլէրի սապահտան էօյլէյէ գատար ֆուգարասինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէ կէանը մէճճանէն Թէտավի էյլէմէքտէ տիր։
20—10

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՂԱԼԱԹԻԱ
32. Վօյվոտա փողոց. 32
Օսմանեան Պանգային դէմ

Ընտիր օղիներ, օշարակներ
Զմիւռնիոյ և Կիպրոսի գինիներ

Գնուած ապրանքները մինչեւ տունը տանիլ կը զրկուին.

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Գաղղիական և Ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց։
Կուլէ կապուսին դիմը թիւ 7

)(6)(

ՕԳԹԱՎ. ՖԷՐԷ ԵՒ ԷՕԺԷՆ ՄՕՐԷ

ԹԷ ԲԺԻՇԿ ԵՒ ԹԷ ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՀԱՅՐ

Մանկամարդ աղջիկը կաս կարմիր կտրեցաւ այս խօսքն ըսած պահուն։ Ներքին տեղի կունենար պայքար մը, որուն գոյութենէն տեղեկութիւն չունէր, զոր չէր ուզեր ինքզինքին խոստովանիլ, և որ սակայն կը տանջէր զինքը։ Շատ մը բառեր կը խուժէին իր շրթունքներուն վրայ, բառեր որոնց իմաստը չէր հասկնար։ Սակայն աղջկան մտքէն անցածը գուշակեց տօքթօր Լանտրըկարտ, երկուքին նայուածքն իրարու հանդիպեցան։

—Կ'երեւայ թէ տօքթօր Հիւկօնէի գիտութեանը վրայ մեծ վստահութիւն չունիք, ըսաւ երիտասարդ բժիշկը։

—Ինչպէս նաեւ իր նկարագրին ալ վրայ, պատասխանեց աղջիկը ներքին մղումի մը անսալով ակամայ։

—Ի՞նչպիսի մէկն է այդ մարդը։

—Պարկեշտ մարդ մըն է, բայց չեմ գիտեր ի՞նչ պատճառաւ, բնաւ համակրած չեմ իրեն։ Պզտիկ հասակէս իվեր ճանչցած եմ զինք, և ինչպէս կը հաւատեն, տակաւին մանուկ եղած ատենս ծանր հիւանդութենէ մը ազատած է զիս. սակայն փոխանակ երախտագիտութեան, խորին ատելութիւն մը միայն կը զգամ իրեն դէմ։

—Մանկական հակակրութիւն մը կրնայ ըլլալ ասոր պատճառը . . . հայրերնիդ գէ՞շ կը խնամէ։

—Այնպէս կը կարծեմ։

—Այս պարագան աւելի ծանր է։

—Այո՛, բայց խորթ մայրս մեծ վստահութիւն մը ունի անոր վրայ։

—Տիկին տը Ֆաէրիեր ձեր մայրը չէ՞։

Աղջկանը աչքերը արցունքով լեցուեցան։

—Մայրս մեռած է, ըսաւ։

—Երկա՞ր ատենէ իվեր ձեր հայրը երկրորդ անգամ ամուսնացած է։

—Ինը տարի կայ։

—Բայց այն երիտասարդը զոր քիչ մը առաջ հոս տեսայ, ըսաւ տօքթօրը չորս դին նայելով և չնշմարելով զայն, ձեր... եղբա՞յրն է։

—Ո՛չ, պարո՛ն, պատասխանեց աղջիկը կարմրելով, և ուրիշ բառ չաւելցուց։

Տօքթօրն անպատեհ համարեց աւելի երկարել այս խօսակցութիւնը, ուստի ոտքի ելլելով հիւանդին անկողնին քով եկաւ, և նորէն ուշադրութեամբ սկսաւ քննել զայն։

—Բայց իրա՛ւ ուշացան, ըսաւ. պէտք եղածէն աւելի ժամանակ անցաւ. դեղին պատրաստութիւնը, կարելի չէ՞ որ քիչ մը աճապարեն։

Մանկամարդ աղջիկը, որ տօքթօրին խօսքը լսեր և նոյն պահուն անոր ճակատը մթագնող մտատանջութիւնը նշմարեր էր, դէպի դուռը վազեց։

Տիկին տը Ֆաէրիեր որ այս միջոցին սենեակէն ներս կը մտնէր.

—Կապրէ՛լ, ըսաւ քաղցրութեամբ, բայց այնպիսի չեշտով մը որ պատասխան չէր ընդունիր, չէք կրնար գիշեր ատեն դուրս ելլել. ծերմէ՛ն, ենթէ հարկ է, դուն գնա դիմաւորել ժանը։

Բայց այս խօսքերն հազիւ թէ ըսուած էին, և տեղ տալու, մեծ ու փոքր չատ մը չիչեր ձեռքը բռնած։

Տօքթօրն անմիջապէս անոնցմէ մէկ երկուքն առաւ, երկու շիշերու պարունակութիւնը ուրիշ պարապ շիշի մը մէջ պարպելով իրար խառնեց, յետոյ մէջը լեցուց երեսուն քառասուն կրամի չափ լուծուած աղ մը, որ ճերմակի զարնող թափանցիկ գոյն մը ունէր. շիշը լաւ մը ցնցելէ ետք, այս կերպով պատրաստուած դեղը հիւանդին շրթունքներուն մօտեցուց, և հիւանդը անոր մէկ մասը խմեց։

Այն ատեն միայն տօքթօրը երեսն աղջին դարձուց. խիստ տժգունած էր, սեղանին վրայ գտնուող ճրագը թէ իր և թէ Պ. տը Ֆաէրիերի դէմքը միանգամայն կը լուսաւորէր, ու մարդ կը փորձուէր հարցնել թէ այս երկուքէն ո՞րն էր օրհասականը, հիւա՞նդը թէ բժիշկը։

Ինչպէս կանխագուշակեր էր տօքթօր Լանտրըկարտ՝ տրուած դեղին արդիւնքը գրեթէ անմիջական եղաւ։ Հիւանդը ոտքէն մինչեւ գլուխը սարսռաց, բուռն տագնապ մը յաջորդեց ասոր. մարմնոյն ամբողջ յօդինուածքին և մանաւանդ աղիքներուն մէջ ապականուածութիւն մը տեղի ունեցաւ, և անկէ ետք կենսապարգեւ հանդարտութիւն մը տիրեց իր վրայ։ Հիւանդը՝ որ ժամ մը առաջ այնքան վտանգաւոր և հոգեվարքի աստիճանին մօտեցող չնչահեղձութեան մը մատնուեր էր, հիմայ կեանքի նշաններ ցոյց կուտար, և կը սկսէր հետզհետէ ուշաբերիլ։

Բայց մարմնոյն ծայրերը սառեր և ընդարմացեր էին, և իր թանձր վերմակներուն տակ կը դողդղար հիւանդը։ Տաքութիւն առաջ բերել պէտք է. ուստի տօքթօրը՝ այս նպատակին հասնելու համար, սկսաւ հիւանդին ողնայարին ոսկորը և ամբողջ մարմինը շփել, ծծմբային լոգանքներու ենթարկել զայն, և ամենազօրեղ գրգռիչ դեղեր տալ իրեն։

Հիւանդը հիմայ ընկղմեր էր անդորրաւէտ թմրութեան մը մէջ, զոր երկար ատենէ իվեր չէր զգացած. ու տօքթօրը չափազանցյոգնած՝ թիկնաթոռի մը վրայ ինկաւ քիչ մը հանգստանալու համար։

—Որչա՞փ յոգնեցաք, պարո՛ն, ըսաւ տիկին տը Ֆաէրիեր՝ անոր մօտենալով։

—Այս դարմաններն անհրաժեշտ էին, տիկի՛ն, պատասխանեց տօքթօր Լանտրըկարտ։

Տիկին տը Ֆաէրիեր նստաւ անոր դիմացը, և աչքերուն մէջ նայելով՝ սակայն կարծես ջանալով իր նայուածքն անոր ուշադրութենէն խուսափեցնել, ծանր ծանր ըսաւ.

—Պարո՛ն, հիմայ կրնա՞ք աւելի որոշ պատասխան մը տալ քիչ մը առաջ ձեզի ըրած հարցումիս։

—Պ. տը Ֆաէրիերի վիճակի՞ն վրայ։

—Այո՛, տօքթօր։

(Շարունակելի)

1828 L'UNION DE PARIS

ԻՒՆԻՕՆ

ՅԱՆԳԸՆ ՎԷ ԽՕՄԻՒՐ ՍԻԳՈՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՓԱՐԻԶԴԷ 1828 ՎԷ 1829 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ·

Եանկըն քըսմը բիլանչօսու

Սէրմայէ, ինթիյաթ ագչէսի վէ Թահսիլ օլունաճագ սիկուրթա պէտէլլէրի	ֆրանգ 93 ՄԻԼԻՕՆ
1894 սէնէսի հասըլաթը	» 16½ »
Պիտայէթը Թէշէքքիւլիւնտէն պէրու Թազմին օլընան զիյան	» 194 »
Էյլան սիկուրթա իտիլմիշ պուլընան մէպլաղ	» 15 ՄԻԼԵԱՐ

Գումբանեա՝ զայէթ էհվէն ֆիյաթ վէ շէրաիթ իլէ կէրէք Տէրսաատէթտէ վէ օէրէք Թաշրալարտա էվ, մաղազա, ֆապրիգա վէ սաիրէ, վէ պունլարըն միւհթէվի պուլունտուղու էշեա վէ էմտալինի սիկուրթա իտէր·

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ ՎԷ ՄՈՒՏԻՐԻՅԷԹ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ պիրատէրլէր պանգասընտան պանքէր, Լիօն տէմիրեօլ գումբանեասընըն ֆախրի րէիսի, Օսմանլը Պանգասը վէ Թիւթիւն Րէժիսի րէիսի. Րէիս·
Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն վէ Գումբ. պանգասընտան, պանքէր, Ֆրանսա Պանգասը վէքիլի, Շըմալ տէմիրեօլ գումբանեասը իլէ Օսմանլը Պանգասը մէճլիսը իտարէ ազասընտան Րէիսը սանի·
Մ. Մ. Օտէնգ, Ս. Տէրվիէ, Գ. Ժէմաօն, Ժ. Մառգուտա, Ա. Միրապօ, Ա. Թուրնէյսըն, Մէճլիսը իտարէ ազալարը·
Մ. ՇԱՌԼ ՌՕՊԷՐ. Հարիգ գըսմընըն միւտիրի·
Մ. ԱԼՖԷՐ ՖՕՌ. Խօմիւր գըսմընըն միւտիրի·

Մ. ՍԻՄՕՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ՝ Տէրսաատէթտէ միւտիրը խուսուսի·
Ղալաթա Գարաքէօյ Եէնի խանտա պիրինճի գաթ·
Գումբանեանըն պանքէրի՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ·

1828 L'UNION DE PARIS

Խօմիւր քըսմը բիլանչօսու

Սէրմայէ վէ ինթիյաթ ագչէսի	ֆրանգ 127 միլեօն
1894 սէնէսի հասըլաթը	» 15½ »
Պիտայէթը Թէշէքքիւլիւնտէն պէրու Թէէտիյէ օլունան զարարլար	» 72 »
Էյլան սիկուրթա օլան մէպլաղըն եէքիւնի	» 258 »

Սիկուրթա շըքլարը·

1. Թէքմիլ էօմրիւնին նիհայէթինէ տէկին սիկուրթա — Vie entiere
2. Միւխթէլիթ շարթ իլէ սիկուրթա — Assurance mixte
3. Մէօհլէթ իլէ սիկուրթա — » à terme fixe
4. Գայտը հայաթ շարթը իլէ սիկուրթա — » rente viagère
5. Գոմպինէ (Combinée) տէնիլէն սիկուրթա՝ անճագ 20 վէ 25 սէնէլիք օլուպ, սիկուրթա օլունան մէպլաղըն նիհայէթինտէ, գումբանեա՝ իլք կիւնտէն սիկուրթա բօլիչասընը Թէսլիմ իթտիկինտէ, միւտտէթի խիթամընտա ճէմիի վէրէճէկի աքչէտան Թէմէթթիւլէրի Թահրիրէն Թահթը Թէէմինէ ալըր·

«Իւնիօն գումբանեասընըն 127 միլեօն ֆրգ. սէրմայէ վէ ինթիյաթ ագչէսի սի-
«կուրթա իթտիկի 258 միլեօն ֆրանգա նիսպէթէն %տէ 50սի Թահթը Թէէմինտէ
«օլտուղը աշիքեար կէօրիւլմէքտէ տիր·»

Թիւրքիանըն պաշլըճա շէհիրլէրի իչին միւքէմմէլ վէքիլլէրէ լիւզում վար· քէֆալէթը գավիէ իլէ հիւսնի շահատէթ մաթլուպ տըր·

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Իլան.

Իշպու տաթի. օգոստոսըն 10ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն Էտիրնէ իլէ Տէրսաատէթ վէ Գումգարու վէ Նէտիրգուլէ ճիհէթինէ Թամմ վակօն հիւքիւ օլարագ վէ եա Թամմ վակօն իւճրէթի էօտէնիլէրէք· օէյրը օէրի իլէ վուգու պուլան բիրինճ սաֆը վէ եա էյրէլթի օթունտան սիւրիւրկէ նագլիյաթընտա միւթէտավիր 24 նումէրօլը մախսուսի Թարիֆայա պիրինճի պիր զէյլ մէրի իւլ իճրա օլունաղը, վէ պալէտա մուհարրէր մահալլէրէ վուգու պուլաճագ սէվգիյաթըն պէհէր վակօնտան ֆէվզկլատէ էհվէն իւճրէթ օլարագ ալթուն ագչէ 886 ղրշ. ախզ իտիլէճէկինի հավի պիր զէյլին մար իւլ պէյան օթուզ բէնլարտա պէհէր նիւսխասի սիմ ագչէ 20 բարա պէտէլ իլէ ֆիւրուխթ օլունմագտա օլտուղը իլիթար օլունուր·

ՏԻՐԷՔԹՕՐԼԸՔ

22 յուլիս 1896
Տէրսաատէթ

Ե· ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

Գին 22 դրուշ

ԵՐԿՍԻՒՆ, ԷՋԵՍ 966

Տըպանի Ֆրանսահայ Բառագրքին երկրորդ տպագրութիւնն ալ սած պառըլլալով, եւ՝ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող բառարանի պէտքն զգալի ըլլալով, Եղիա Էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի յանձնուեցաւ օրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անոր ինքնաս շարունակութեամբ ահա ի լոյս կ՚ընծայուի: Տեղոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած արուեստական միջոցներու շնորհիւ անհաւատալի խտութիւն մ՚ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, օրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի ցեղական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որպէս եւ ամենէն գործածական ոճերն: Տէմիրճիպաշեան էֆէնտի բառաշինութեան մասին իր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակսած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս եռեակ առաւելութեամբը, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից:

Այս բոլոր առաւելութեամբը Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով:

ՐԻՒԳԱԼԸ ՐԷՀՆԻՒՄԱՒ ԴԸՐԱԹ
ՋԵՌԱԳԻՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
Հէվինէ-ի-լու-Պէ-ն
ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ· ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ
Անդամ Դիւանի Պետական
Խորհրդոյ Նախագահ Ատենի
և Ուսուցիչ Օսմ. գրականութեան:
Գին 50 բարա

ԻԼԱՆ

Տէրսալէյէտէ Մուրսուճճէլըրտա Նարքմ խանտա սաքին իֆլասլարընա հիւքմ օլունմըշ օլան մահիֆաթուրաճը Աւրամ վէ պիրատէրի վէ շէրիքի Սասօն Էզէմէպասէնին իֆլասլարը հագգընտա լաղըմ կէլէն մուամէլաթը գանունիյէ քեամիլէն իճրա օլունմըշ օլտուղընտան, Գանունինամէի Թիճարէթին 211ինճի մատտէսի մուճիպինճէ, միւֆլիսլէր Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունաճագ գոնգօրտաթօնըն պիլմիւզաքէրէ գարարլաշտըրըլմասը իչին իշպու 1312 սէնէսի ղօօթօսընըն 5ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 բառաթէլէրինտէ Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթէ կէլմէլէրի իլան օլունուր·

29 Թէմմուզ 312

ԵԸԼԱՆԸՆ ԻԶԻ

Իզզ· Անտօն Ալիք էֆէնտինին Թէրճէմէ քէրտէսի օլուպ, պունտան ագտէմ կազէթամըզտա նէշր օլընան «Եըլանըն Իզի» նամ շայանը գրաաթ րոման, պու քէրրէ քիթապ շէքլինտէ Թապ ու նէշր օլընտըղընտան, 10 ղրշ· ֆիյաթիլէ մաթպաամըզտա ֆիւրուխթ օլընմագտա տըր·

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 10 օգոստ.

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	112—81
Օսմ. էսհամը տէյընը	19—
» » գարանտըր	19—
» » Սէրի Ա	63—
» » » Բ	31—37
» » » Գ	19—12
Օթօման 1871	095—
Օսմանլը Պանգասը	11—25
Րուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուհ. մութթահէտէ	104—25
» իմթիյազը	—
Ճարրէի Սանիյէի Մըսըր	103—75
Եունան 5 % 1879	29—50
Ռօչիլտ իսթիգրազը	—
Գուլլուր իսթիգրազը	94—50
Տուհանիյէ Բարիզ 3 այ վատէ	25—32.

Բարիզ 10 օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	102—52
» » 4½ %	105—40
Եէնի Օսմ. էսհամը տէյընը	19—07
» » » գարանտըր	19—25
[illegible]	
Սէրի Բ.	—
» Գ.	19—50
Բուլկէր շըմէնտըֆէրլէրի	094—50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	333—
« Պանգասը	536—
Գրէտի Լիօնէ	776—
Գրէտի Ֆօնսիէ	—
Քօնթուար տ'էսգօնթ	—
Սիւվէյշ գանալը ագսիոնը	3385—
Էթիւալ էսհամը	86—85
Մըսըր ֆօնտ. մութթահէտէ	—
Րաֆինաժ Թիւրք	—
Տուհանիյէ 3 այ վատէ	25—16.

Վիէննա 10 օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120—10
Բուլկէր շըմէնտըֆէրլէրի ֆր.	48—90
Օսմանլը Րէժի ագսիոնը	155—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ. ուս. տէյն տըգ. գոպ.	20—32
» » » էն եւքսէք	20—32
» » » էն ալչագը	20—22
Գու. տալգըն տէյընը գ. գ.	20—38
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	—
Սէրի Ա.	63—
» Բ.	31—15
» Գ.	21—20
Բուլկէր շըմէնտ. ագչ. գր.	094—25
» » էն եւքսէք	094—25
» » էն ալչագը	092—62½
» » ալըշը	095—
Րէժիի Թահվիլաթը· ֆր.	482—
Ագչէ ֆարքը	—
Րէպօր Ղրշ.	27—20
Հէվալէսիյէ » • բէր	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7—26
Սօսիէթէ Օթօման	8—34
Օսմանլը Սիկուրթա շիրքէթի	4—20
Րէժի ագսիոնը	14—20
Թրամվայ	7—05
Թրանսվալ մաաէնի	47—
Գօրբօրէշըն Թօգա չէյրէն	08—⅛
Էրգանըր սիկուրէթ Ա.)	—
Բ.)	—
Օրօզտի Գօզ Թիճարէթխանէսի·	112—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղր. տան	Ղր. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—12
Մէճիտիյէ »	098—30
Պէշլիք »	108—10
Ալթըլըգ »	103—10
Ինկիլիզ լիրասը	109—39
Ֆրանսըզ ալթունը	87—16
Բօլ	80—30
Գրէմնից ալթունը	51—10
Գարրպան գայիմէսի	8—60

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	108—15
Բարիզ 3 այ վատէլի	23—

ՍԷՐՎԻՉԷՆ

ԵԷՆԻ ՔԻՒՉԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԵԱՂԸՏ ՏԷՓՕԶԻԹՕՍԸ

Մաթպաաճըլարա, Մէքթէպ իտարէճիլէրինէ վէ Թիւճճարան իչին պէօյիւք խըթիֆտատէ·

Կազէթա, Քիթապ, Իլանաթ վէ սաիրէ իչին հէր նէվ վէ հէր րէնկ Քեաղըտ, Միւրէքքէպ վէ Քարթօնլար, Մէքթէպլէր իչին Քեաղըտ, Տէֆթէր, Միւրէքքէպ վէ պիր պիր չէշիտ Գալէմ վէ Րէսիմ Թագըմլարը, Թիւճճարան իչին մէքթուպ քեաղըտլարը, Զարֆ, Տէֆթէր վէ Գօբեա տէֆթէրլէրին հէր ճինսլէրի մէվճուտ օլուպ, կէրէք Թօփտան վէ կէրէք ատէտ իլէ էհվէն ֆիյաթիլէ ֆիրուխթ օլունուր· Սուլթան Համամ չէշմէսի Իթթիհատիէ խանընտա Սէրվիչէն Մաթպաաճը գոր-պիլէտ· Թէշրիֆ պույուրաճագ զէվաթ մայլէրին նէֆասէթինի վէ բիւզա ֆիյաթընտան էհվէն օլտուղունու Թաստիգ իտէճէքլէր տիր·

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

(31) Գրուսա մէքթէպի իլէ օրտաքիւյ Էֆրատը իհթիյաթիյէ խարիճլէրի իչին մուգթէզա էրզագտան նանը ազիգին պէհէր գըյէսի ճէտուրի 28 վէ կիւչթին 155, սատէնին 526, էրզին 79, նօհուտըն 39, ֆասուլեանըն 45, չէքէրին 86, սապօնըն 113, Թուզըն 20, արբամըշէթին 250, սողանըն 16, կ-ղըն 50, չօրիշին 18, սամանըն 6, քէօմիւրին 10 բարա վէ հօթապըն 5 ղրշ. 2 բարատա մահալլի Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընտան, պուրատա Թէնզիլը ֆիյաթիլա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի· 3—2

* *

(32) Գրուսա մէքթէպի իստանպուլ Էֆրատը իհթիյաթիյէ իչին մուգթէզա օլուպ միւպայէա օլունմագ իւզրէ մէվգի միւնագասայա գօնուլան էրզագտան նանը ազիգին պէհէր գըյէսի 28, կիւչթին 155, էրզին 90, վէ նէրիի սրգըմլէշ սատէնին 528, Թուզըն 25, չէքէրին 94, ֆասուլեանըն 50, սապօն վէ բուղլնը զէյթին 180, նօհուտըն 43, բարամշէթին 300, սողանըն 18, կ-ղըն 55, վէ հայվանաթը միրիյէ իչին միւգթէզա օլուպ միւպայէա օլունմագ իւզրէ քէզլիգ մէվգի միւնագասայա վազ օլընան շաիրըն պէհէր գըյէսի20, սամանըն 8 բարատա մահալլի Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ, էրզագը մէզքիւրէյի Թէնզիլը ֆիյաթիլէ իթայա պուլրաճա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի· 3—2

* *

(33) Եանեա մէվգաքի իլէ հուտուտը Եունանիյէ իւզէրինտէ էլէէվ պուլընտըրըլմագ իչին օլան ասաքիրը Շահանէյէ միւգթէզա օլուպ մէվգի միւնագասայա վազ օլընան տագիգին պէհէր գըյէսի 55, Մէչօվանըն 54, Գօնիցա վէ Ջօղորըն 61, Բրէվէզանըն 50, Լօրօսըն 54 բարատա, վէ հայվանաթը էմիրիյէ իչին միւգթէզա շաիրըն Եանեանըն 34, Մէչօվանըն 35, Գօնիցա վէ Ջօղորըն 32, Բրէվէզանըն 30, Լօրօսըն 26 բարատա մահալլի Թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ պուլընտըղընտան, մէզքիւր տագիգ իլէ շաիրի Թէնզիլը ֆիյաթիլա պուրաճա իթայա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի· 3—2

* *

(34) Նիզամիյէ էրզագ անպարընտա մէվճուտ օլան 221 գըյէ ֆասուլեա՝ ֆիւրուխթ օլունմագ իւզրէ ալէլ ուսուլ մէվգի միւզայէտէյէ վազ օլունարագ պէհէր գըյէսի սիմ մէճիտի 20 ղրշ. հի. 20 բարատա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, զամմը ֆիյաթիլա մէզքիւր էլ մըզտար ֆասուլեայը իշթիրայա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի· 3—1

* *

(35) Կէչէն 311 սէնէսի Թըշր. սանիսինէ մահսուսալէն վէրիլէն էրզագ բուսուլասը գազաէն զայ օլտուղընտան պահօլա, տիկէրլինին իթասը Էրզինճան Հօրպիյէի Ումումիյէ տաիրէսի 5ինճի ֆէնն չիւպէսի միւտիր մուավինի էրքեանը մէզքիւրէ միրալայլըրընտան իզզ. Մէհմէտ Ճէմալ պէյ Թարաֆընտան օ զէման վէրիլէն վարագատա իսթիտա օլունմասը իւզէրինէ, մէզքիւր բուսուլանըն զայը օլ վագթ գայտըրընա իտարէթ օլունարագ սէնէսի միւրուռ իթտիկի հալտէ, հէնուզ հիչ պիր Թարաֆտան զուհուր իթմէտիկի գազաէն Թէպէյյունի իթմիշ, վէ պու միւթալլու գաղաէն զայ օլուպ տա սէնէսի միւրուռ իթտիկի հալտէ, զուհուր իթմէյէն բուսուլալարըն նէրէլէրինէ զայիտէն տիկէրլէրինին իթասը՝ գարար իթիհազընտան պուլընմըշ օլ մաղընտա մէպլաղը, մար իւլ պէյան բուսուլանըն նէրինէ զայիտէն տիկէրի տէրտէսթը Թանզիմ վէ իթա խուսուսընտան, սալիֆ իւզ զիքըր բուսուլանըն հիւքմի օլտուղը վէ շայէտ զուհուր իտէր իսէ իպթալ խուսուսընտան մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր· 3—1

Տէրսաատէթտէ Բարմագ Գափուտա Զաթալ խանընտա 7 նումէրօլը մաղազատա քէօսէլէ Թիճարէթիլէ մէշղուլ իքէն, Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթին իֆլասընա հիւքմ օլունմըշ օլան Աւագ Քէօրօղլեանըն վէ շէրիքի Աւետիս Պօյաճըեանըն իֆլասլարը խուսուսընտա ըրզը էթ վէ Թէվզիյէ ճէտվէլինին Թաստիգ վէ իրաէսի զըմնընտա, միւֆլիսանը միւշարիլէյհիմա իլէ կէօրիւշիւլմէք իւզրէ, Գանունինամէի Թիճարէթին 199ընճը վէ 200ինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ, Թահգիգը տույուն իչին իշպու 1312 սէնէսի Թէմուզըն 25ինճի բէնշէնպէ կիւնիւնտէն իթիպարէն 20 կիւն զարֆընտա սէնէտաթը սինտիգ էֆ.լէրէ Թէսլիմ էյլէմէլէրի, վէ միւտտէթը մէզքիւրէ խիթամընտան սօնրա 3 կիւն զարֆընտա, եանի կէլէճէք օգոստոսըն 14ինճի վէ 15ինճի վէ 17ինճի կիւնլէրինտէ սաաթ 7տէ միւժ գոմիսէր էֆ. հուզուրըընտա կէլէրէք, սինտիգ էֆ.լէր միւվաճէհէսինտէ ալաճագլարընը իսպաթ վէ գայտ վէ Թաստիգ իթթիրմէլէրի, վէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա իսպաթը վիւճուտ իտէմէյէն ալաճագլըլար հագգընտա գանունը մէզքիւրըն 210ընճը մատտէսինէ Թէվֆիգըն մուամէլէ իտիլէճէկի իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընըր·

Գրիգոր Նալպանտեան էֆ.նին՝ Տուլյունը Ումումիյէ գօմիսէրը սալըգը վարիթ Միւրատ նամ չալըա զիմմէթինտէ Պէյօղլու Պիտայէթ Մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսի իլամըյլա մահքիւմուն պիհ օլան ալաճագընտան տօլայը Պէյօղլու Պիտայէթ Մահքէմէսի Իճրա տաիրէսի Թարաֆընտան միւթէհարրիք օլմագ վէ միւթէպագըսը նէվ ու վէճէհի ճէպր ու Թագսիթէն կէչէր գըյմէթ Թահմին օլունան կէդէէ վէ փէգէէ վէ կէտէթի մէզքիւրէ Թէնզիլէն Թահթը միւզայէտէ վազ օլունարագ 5 տարէյի գանունիյէ իլէ 14 տարէ զօլթուգ վէ 1 տարէ քէպիր եազըխանէ վէ եւսէ 5 տարէ բէնչէրէ զորնիշլէրի վէ 1 տարէ բիյանօ վէ 4 տարէ գարիֆէլի զօլթուգ մա գանէբա Թահթը հաճէթ ալընմըշ օլտուղընտան, աղօսթօսը Րումինին 5ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ Պէյօղլունտա Թագսիմ մէյտանընտա պիլ միւզայէտէ Թէրջիհ իփա ֆիւրուխթընը Թէշկիլիւ օլունաճագը՝ Պէյօղլու Իճրա մէմուրիյէթինտէն իլան օլունուր·

29 Թէմմուզ 312

ԱՆՄԵՂ ՔՐՕՍԱՆՔ

ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«Ջաւարգալի Բաղդասարեան Ընտանեկան»
կամ 60 հարցումներու պատասխաններ·
Գինն է 7 Դահեկան

ԹՕՀԱՖՃԸ ԽԱՆ — ՆՈՒՄԵՐՕ 4

Հ. վէ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄԸՆՏԱ ՉԷՇՄԷ ԳՈՒՐԳԻՆՏԷ
ԹՕՓԱԼԵԱՆ ԽԱՆԸ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

1878 սէնէսինտէն պէրու Թէէսիս օլունան մաղազաէ մէզքիւր՝ պու տէֆա Հաճօպուլօ խանընտան միւճէտտէտէն ինշա օլընան Թօհաֆճը խանընա նագլ օլունմըշ օլմալա, մաղազայէ մէզքիւրէտէ զայէթ նէֆիս վէ սօն մօտալարտան օլարագ աթի իւզրէ մալլար ֆիւրուխթ օլունուր·

ՊՌՕՏԷԼԷՐ· բաթիսթա վէ մուսլին իւզրէ պէյազ վէ էլվան հէր նէվի զայէթ նազիք չէշիտլէր·—ԹԱՆԹԷԼԱԼԱՐ· վալանսիէն, գիւռօ, Թիւլ, շանթիյի, իրլանտա, քիօբիւր վէ սաիրէ·—ԳՈՐՍԷԼԱԼԱՐ· սթէլա տուրլիւ ֆատ, կաօն, մուսաւէ, ֆանթազի, շանթան, գաշմիր·—ԲԱՍՄԱՆԹԸՐԸ· պունճուգլու, իբէքլի, օրմալը վէ սաիր կունա նէֆթիւրլէր, գօլիէլէր, մէթիֆլէր, արշընլա էնվայի բասմանթըրլիւր, Թիւլլէր վէ մասապուլար·—ԻՊԷԿ ՎԷ ԿԱՏԼԱՐ· գալէր անկլէ, գալէյիա, կաղ կօֆրէ, մուսլին, կուտնանթին, Թալքաթան·—ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ· իբէքլի վէ եունլը պարէժլէր, եունլը վէ Թանթէլա ֆաքեօլլէր, ֆիչիւլէր, շալլար, վէլօլար, Թանթէլա եագալար, կէօմլէքլիք, իբէքլի վէ քէթէն էլտիվէնլէր, ալէա Ֆրանսըզ աթլասընտան վէ բէլաւուզ էլէգանգիգա՝ գորսէլէր, սիյահ ծաղ, չիչէքլի, իւշէմէլի լաչօ վէ կաօն շալլար, եաղմուր պէլթա վէ գալօշալար, Թիւլ բէրտէլիքլէր, կէլինլիք վալլար, վաֆթիզլիք չօճուգ էսվապլարը վէ շարգալար վէ զայիրէ·

Թօպտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ զայէթ էհվէն վէ ՄԱԳԹՈՒ ֆիյաթիլա սաթըլըր·

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԻԵՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԹԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվայի ալէթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր·

Էզճիւմլէ, խուսուսի վէ սէրթ լաստիգտէն (գաուչուքտան) մամուլ մէվատը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվայի շիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր·

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարիշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրհօտէ իտէր·

ԱՆԳԼԸ

ԽՕՄԻՒՐ Վ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՎԻԷՆՆԱՏԱ — 1858ՏԷ ՄՈՒԽԷՍՍԷՍ

	Ֆրք. Սնթ.
Քէֆալէթ ագչէսի 1889 գէկտ. 31տէ	91,706,957·75
1890տա սիկուրթա իտիլէն մէպալիղին եէքիւնի	28,633,360·
» Թէէտիյէ օլընան զարար ու զիյանըն եէքիւնի	1,234,743·
1871—90տա Թէէտիյէ օլընան մէպալիղին եէքիւնի	164,760,218·

Վէֆաթընտա վէրէսէսինէ էքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա Թէէտիյէ օլընան Թէմէթթիւաթ (պէնէֆիս)՝ սէնէվի ալընան իւճրէթլէրին 100տէ 25ինէ պալիղ օլմըշ տըր·

Պիր միւտտէթը մուայեէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա Թէէտիյէ օլընան Թէմէթթիւաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէզգարը սէրմայէլէրին 100տէ 41 պուչուղընա պալիղ օլմըշ տըր·

«ԱՆԳԼԸ» սիկուրթա գումբանեասընըն պաշլըճա շէրաիթի պէրվէճհը աթի տիր·

1·—Վէֆաթ վուգուընտա էքրամիյէ ալմագ իչին սիկուրթա· Մէսէլա,
35 եաշընտա օլան պիր քիմսէ՝ վէֆաթընտան սօնրա տէրհալ վէրէսէսինէ 10000 ֆրանգըլըգ պիր սէրմայէ Թէէտիյէ օլընմագ վէ միւտտէթը հայաթընտա տա քէնտիսինի Թէմէթթիւաթ սէհմընա հագգը օլմագ իւզրէ սէնէվի 291·70 ֆրանգ իւճրէթ Թէէտիյէ իտէր·

2.—Պիր միւտտէթը մուայեէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սէրմայէ իչին Թախսիսաթ, տօթ-տաիսօն)· Մէսէլա,
Սէնէվի 320·30 ֆրանգլըգ պիր իւճրէթ վէրիլտիկի հալտէ, պիր եաշընտա իքէն սիկուրթա իտիլէն պիր չօճուգ 20 եաշընը պիթիրտիկտէ, 10000 ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ ալըր քէօյը Թէմէթթիւաթտան պաշգա Թահսիսաթա վէ Գումբանեանըն Թէմէթթիւաթընտան 100տէ 85ինէ հիսսէտար օլաճագ տըր·

Չօճուգլարա սէրմայէ Թախսիսաթը (տօթ-տաիսօն) իչին սիկուրթայա Թէէտիյէ օլունան Թէմէթթիւաթ հիսսէսի օրթա հիսապլա 100տէ 30 օլմըշ վէ 100տէ 41 պուչուղա գատար չըգմըշ տըր· Պու հիսապճա մէզքուր սիկուրթայա եազըլանլար պէհէր 1000 ֆրանգ իչին 415 ֆրանգ տա Թէմէթթիւ ալմըշլար տըր·

Գարշըլըգ ճրաց պիր սիկուրթա իւճրէթի Թէէտիյէ օլունտուղը Թագտիրտէ, վէֆաթընտա վէրէսէսինէ էքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարըն վէրէճէքլէրի իւճրէթլէր տախի Թէնզիլ Թէէտիյէ օլունուր·

Պիլճիւմլէ մէսարիֆը Թահսիլիյէ՝ պալէտաէ մուհարրէր իւճրէթլէրէ տախիլ օլուպ, պունտան մաատա գումբանեա՝ սիւրէր պիր չօգ գումբանեալար կիպի Շէրգաթա գարար ու զիյանլար իչին ֆազլա բէամ՝ ախզ իթմէզ·

Պիլճիւմլէ մալիւմաթ իչին Տէրսաատէթտէ աճէնթէ Մ· ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլընա·

Գումբանեանըն իտարէխանէսի՝ Պէյօղլունտա Թիւնէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազանըն իւզէրինտէ գայինտիր·

Գումբանեանըն պանքէրը Մ· Ս· Ալալէօ տիր·

Գօճամուսթաֆա Փաշա խանընտա Նօ· 7տէ քէտէն Աթինաճը շիրքէթի միւտիրի Տիգրան Տէր Ներսէսեան·